

تلفات ملکی در امتداد سرحد در افغانستان: اکتوبر-دسمبر ۲۰۲۵

فبروری ۲۰۲۶

در مورد این گزارش

بخش حقوق بشر هیئت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) این گزارش را در مطابقت با مأموریت یوناما بر اساس قطعنامه ۲۶۲۶ (۲۰۲۲) شورای امنیت سازمان ملل متحد «تعامل با همه ذینفعان در سطوح ملی و محلی، جامعه مدنی و سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی در زمینه حفاظت و ترویج حقوق بشر همه افغان‌ها» و «نظارت، گزارش‌دهی و دادخواهی در مورد وضعیت مردم ملکی» تهیه کرده است.

روش تحقیق

این گزارش تنها داده‌ها و اطلاعات مربوط به تلفات و وقایع را ارائه می‌دهد که توسط یوناما مشخص شده است که معتبر می‌باشند. تلفات ملکی به‌عنوان «تأیید شده» گزارش شده اند، زیرا بر اساس مجموع اطلاعاتی که توسط یوناما بررسی شده است، تعیین شده است که اطلاعات «شفاف و قانع‌کننده» وجود دارد که افراد ملکی کشته یا زخمی شده‌اند. برای برآورده کردن این معیار، یوناما نیاز دارد که حداقل سه نوع مختلف و مستقل از منابع، مانند: قربانی، شاهد، کارمند صحنی، مقامات محلی، رهبر جامعه یا منابع دیگر، وجود داشته باشد. در صورت امکان، اطلاعات از طریق گزارش‌های اصلی قربانیان و/یا شاهدان وقایع و از طریق بررسی میدانی دریافت می‌شود.

تمام ادعاها درباره تلفات ملکی که در این گزارش وجود دارد، به هر دو، مقامات/دوره حاکم و پاکستان ارائه شده است.

معرفی

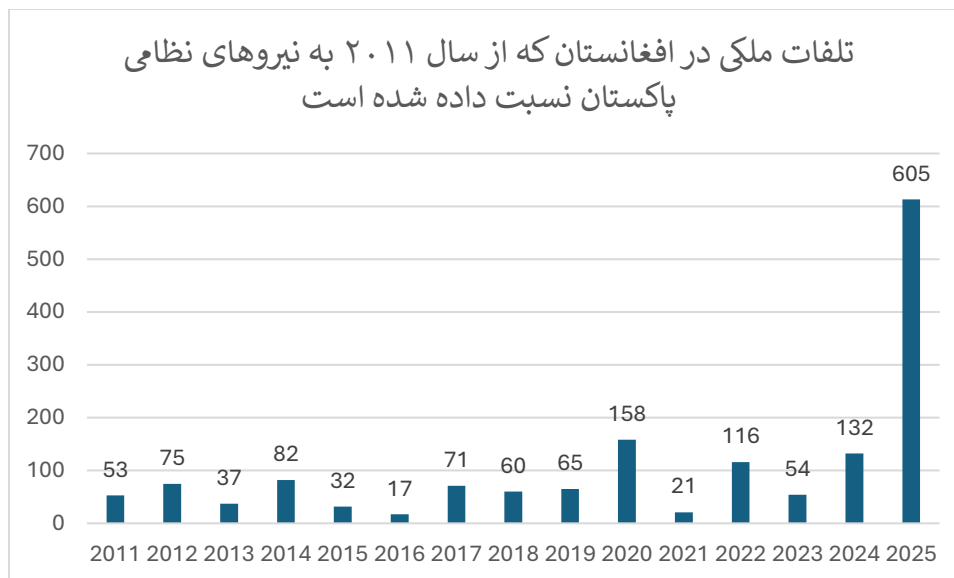
در سه ماه پایانی ۲۰۲۵، یوناما ۷۰ مورد کشته و ۴۷۸ مورد زخمی ملکی در افغانستان^۱ را که به نیروهای نظامی پاکستان نسبت داده می‌شوند، مستند نمود.^۲

بخش عمده این تلفات ملکی بین ۱۰ تا ۱۷ اکتوبر ۲۰۲۵ رخ داد، دوره‌ای از تشدید تنش‌های سرحدی میان نیروهای امنیتی/دوره حاکم افغانستان و نیروهای نظامی پاکستان که منجر به بیش از ۵۰۰ مورد تلفات ملکی (۴۷ کشته، ۴۵۶ زخمی) در افغانستان گردید.

[۱] توسط قطعنامه ۲۷۷۷ (۲۰۲۵) تمدید گردیده است.

[۲] تمام ارجاعات به تلفات ملکی در این گزارش، به تلفات ملکی در افغانستان اشاره دارد، مگر اینکه طور دیگر تصریح شده باشد. مأموریت یوناما صرفاً به نظارت و مستندسازی تلفات ملکی مربوط می‌شود که در افغانستان رخ می‌دهد. بنابراین، هرگونه تلفات ملکی که ممکن است در همین دوره در پاکستان رخ داده باشد، بخشی از این گزارش را تشکیل نمی‌دهد.

[۳] رقم مجموعی برای سال ۲۰۲۵ قبلاً ۶۱۳ تلفات ملکی گزارش شده بود. این رقم بعداً به ۶۰۵ مورد تلفات ملکی (۸۷ کشته و ۵۱۸ زخمی) در افغانستان که به نیروهای نظامی پاکستان نسبت داده شده‌اند، تعدیل گردید.

یوناما از سال ۲۰۱۱ به این سو، تلفات ملکی در افغانستان را که در نتیجه درگیری‌های سرحدی با نیروهای نظامی پاکستان رخ داده است، به گونه سیستماتیک مستندسازی نموده است.^۴ تلفات ملکی ثبت شده بین ۱ اکتوبر تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۵، به مراتب بیشتر از تلفات ملکی ثبت شده سالانه ناشی از درگیری‌های سرحدی با پاکستان در سال‌های گذشته است.

تلفات ملکی ۱۱ اکتوبر – پکتیا و کنر

در شامگاه ۱۱ اکتوبر، درگیری‌های سرحدی میان نیروهای امنیتی اداره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان در نقاط مختلف در امتداد سرحد آغاز شد و تا ختم شب ادامه یافت.

- در ولایت پکتیا، ولسوالی دند پتان، منطقه ناری گندو، نیروهای امنیتی اداره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان در دو سوی سرحد به تبادل آتش سنگین پرداختند، این درگیری‌ها از شامگاه آغاز شد و تا صبح روز بعد (۱۲ اکتوبر) ادامه یافت. در نتیجه، شش فرد ملکی (چهار مرد و دو زن) زخمی شدند که بنا بر گزارش‌ها، ناشی از اصابت گوله‌های هاوان نیروهای نظامی پاکستان به منازل آنان بوده است. یکی از قربانیان که در ولسوالی سمکنی، نزدیک محل درگیری‌های سرحدی، سکونت دارد، اظهار داشت که او و خانواده‌اش حوالی ساعت ۱ صبح با صدای انفجاری از خواب بیدار شدند که شیشه‌های خانه‌شان را شکست. پانزده دقیقه بعد، یک مرمری هاوان به خانه آنان اصابت کرد و او و یکی از بستگان زن‌اش زخمی شدند. این مرد به دلیل جراحت سر در یک کلینیک محلی تداوی شد، در حالی که یکی از بستگان اش بیش از سه هفته در کابل بستری بود.
- در ولایت کنر، ولسوالی ناری، نیروهای امنیتی اداره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان در دو سوی سرحد وارد درگیری شدید شدند، که از شامگاه آغاز و تا صبح روز بعد (۱۲ اکتوبر) ادامه یافت. در ساحه مرکز اداری ولسوالی، یک دختر زخمی شد. در ساحه دوکلام، سه مرد ملکی، یک زن، دو پسر، و یک دختر زخمی گردیدند و در ساحه بریکوت، سه مرد ملکی و دو پسر زخمی گردیدند. گزارش شده است که تمامی این تلفات ملکی در نتیجه شلیک هاوان توسط نیروهای نظامی پاکستان بوده است. یکی از قربانیان از منطقه دوکلام گفته است که او، همسرش و سه فرزندشان زمانی زخمی شدند که یک مرمری هاوان به خانه آنان اصابت کرد. دست این مرد در پی جراحات وارده قطع شد و همسرش برای بیش از یک هفته در حالت کوما قرار داشت.

[۴] از سال ۲۰۱۱ تا زمان تسلط طالبان در ۱۵ آگست ۲۰۲۱، درگیری‌های سرحدی میان نیروهای نظامی پاکستان و نیروهای امنیتی دولت پیشین جمهوری اسلامی افغانستان جریان داشت. از ۱۵ آگست ۲۰۲۱ به این سو، درگیری‌های سرحدی میان نیروهای نظامی پاکستان و نیروهای امنیتی اداره حاکم صورت گرفته است.

تلفات ملی ۱۲ اکتوبر - هلمند

در ۱۲ اکتوبر، حوالی ساعت ۹ صبح، در ولایت هلمند، ولسوالی دهشو، منطقه بهرام چه، قریه حاجی حلیم، هاوان شلیک شده توسط نیروهای نظامی پاکستان در امتداد سرحد منجر به کشته شدن یک مرد ملی و زخمی شدن یک مرد دیگر گردید.

تلفات ملی ۱۵ اکتوبر - کندهار، خوست، کابل و پکتیکا

در ۱۵ اکتوبر، یوناما در مجموع ۴۵۷ مورد تلفات ملی (۳۵ کشته و ۴۲۲ زخمی) را مستند نمود که بخش عمده آن (۸۹٪) در ولسوالی سپین بولدک ولایت کندهار رخ داده است.

- در ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۳ صبح، در ولایت کندهار، ولسوالی سپین بولدک، یک درگیری مسلحانه میان نیروهای امنیتی/اداره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان آغاز شد. هر دو طرف از سلاح‌های سنگین، از جمله شلیک توپخانه و هاوان، استفاده کردند که این درگیری‌ها در طول روز ادامه یافت. حداقل ۱۷ فرد ملی کشته و ۳۴۶ غیرنظامی زخمی شدند. در میان کشته‌شدگان ملی، چهار طفل، دو زن و یک مرد شامل بودند؛ و در میان زخمی‌ها، ۳۰ زن و ۱۲۶ مرد شامل بودند. جنسیت و سن سایر قربانیان مشخص نیست. یکی از مردان پس از از خرید مواد خوراکی به خانه بازگشت و دریافت که خانه‌اش در نتیجه بمباردمان از بین رفته و اعضای خانواده‌اش زیر آوار گیر مانده‌اند. در این رویداد، دختر شش‌ساله و برادرزاده چهارساله او کشته شدند و پنج تن دیگر از بستگانش (که عمدتاً اطفال بودند) زخمی گردیدند. خانه او نیز تخریب شد. فرد دیگری توضیح داد که چگونه یک مرعی هاوان به خانه کاکایش اصابت کرد که در نتیجه آن سه نفر کشته و پنج نفر دیگر زخمی شدند. بیشتر قربانیان را اطفال تشکیل می‌دادند.
- برعلاوه، در بعدازظهر ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۳:۳۰ پس از چاشت، در ولایت کندهار، ولسوالی سپین بولدک، نیروهای نظامی پاکستان حملات هوایی انجام دادند که منازل ملی ساحه را هدف قرار داد. حداقل هفت فرد ملی کشته شدند (از جمله حداقل چهار پسر، دو دختر و یک زن) و حداقل ۳۰ نفر زخمی گردیدند (از جمله حداقل ۱۲ دختر، پنج پسر، هفت زن، چهار مرد و دو نفر دیگر). بیشتر قربانیان (در مجموع ۲۷ نفر) اعضای یک خانواده بودند. یکی از بستگان آنان درباره این حمله گفته است: «وقتی به هوش آمدم، برادرم و دیگر بستگان تلاش می‌کردند مرا بیدار کنند. دیدم که بخش بزرگی از خانه ما تخریب شده و چندین عضو خانواده زیر آوار گیر مانده‌اند... انفجار پنج تن از اعضای خانواده‌ام را کشت — خون از چشم‌ها، بینی و گوش‌های‌شان جاری بود». اکثریت کشته‌شدگان و زخمی‌های این خانواده اطفال بودند و جوان‌ترین قربانی سه‌ماهه بود. او گفت که خانه این خانواده در این رویداد تخریب گردید.
- در ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۳:۳۰ پس از چاشت، در شهر کابل، حوزه ۴، منطقه پروژه تایمی، دو انفجار رخ داد که در نتیجه آن حداقل نه نفر کشته و حداقل ۳۷ نفر دیگر زخمی شدند؛ در میان آن‌ها حداقل یک پسر، یک دختر و دو زن شامل بود. انفجار نخست در سرک پنجم منطقه پروژه تایمی رخ داد؛ جایی که یک تانکر تیل بر اثر آنچه منابع «راکت» گفته‌اند، هدف قرار گرفت. تانکر تیل در آتش منفجر شد و سه آپارتمان مسکونی در منطقه تخریب گردیدند. انفجار دوم پنج دقیقه بعد، در فاصله حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ متری از انفجار نخست، در سرک ۲ پروژه تایمی رخ داد؛ جایی که یک خانه مسکونی بر اثر آنچه منابع «راکت» گفته‌اند، آسیب دید. باشندگان محل گزارش دادند که در زمان انفجار، صدای طیاره و/یا طیاره‌های بدون سرنشین شنیده می‌شد. شمار زیادی از منازل و دکان‌ها در منطقه در اثر این انفجارها آسیب دیدند. یک شاهد که به‌عنوان باغبان در فاصله حدود ۱۰۰ متری محل انفجار کار می‌کرد، گفته است که با شنیدن انفجارها خود را به زمین انداخت. پدر و کاکای او هر دو زخمی شدند و او گفته است که اطفال زخمی، اجساد متعدد و افرادی را دیده که در این حمله اعضای بدن خود را از دست داده بودند.

- در ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، در ساعات اولیه صبح، در ولایت خوست، ولسوالی زازی میدان، در مناطق ستیوان و پالوسی، نیروهای نظامی پاکستان بر دو خبرنگار رادیو تلویزیون ملی پکتیا که برای پوشش درگیری‌های سرحدی به محل رفته بودند، تیراندازی کردند که منجر به کشته شدن یک خبرنگار و زخمی شدن خبرنگار دیگر گردید.
- در ۱۵ اکتوبر، حوالی ساعت ۷:۳۰ صبح، در ولایت خوست، ولسوالی زازی میدان، در مناطق ستیوان و پالوسی، نیروهای نظامی پاکستان بر یک فرد ملکی که با موتورسایکل به سوی محل کارش در حرکت بود، شلیک نمودند. بنا بر گزارش‌ها، وی توسط نیروهای سرحدی پاکستان هدف قرار گرفت و مرمی به شانه و دست او اصابت کرد. او تا زمان توقف تیراندازی در یک سنگر پناه گرفت و سپس به شفاخانه ولسوالی انتقال داده شد. قربانی گزارش داد که در نتیجه تیراندازی، بخشی از توان حرکتی یک بازوی خود را از دست داده و نتوانسته است به کار خود به عنوان کارگر روزمزد ادامه دهد.
- در ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۴:۳۰ پس از چاشت، در ولایت پکتیکا، ولسوالی تروه، قریه نورگل قلعه، یک دختر و یک پسر در نتیجه مرمی‌های هاوان که از سوی نیروهای سرحدی پاکستان به سمت افغانستان شلیک شده بودند، زخمی شدند.

تلفات ملکی پس از اعلام آتش بس ۱۵ اکتوبر

در شامگاه ۱۵ اکتوبر، مقامات /داره حاکم افغانستان و دولت جمهوری اسلامی پاکستان اعلام کردند که از ساعت ۵:۳۰ عصر (به وقت کابل) ۶/ عصر (به وقت اسلام‌آباد) آتش بس برقرار می‌شود. یوناما تلفات ملکی در نتیجه شلیک‌های سرحدی و حملات هوایی پس از اعلام آتش بس را مستند نمود:

- در ۱۵ اکتوبر، حوالی ساعت ۷ شب، در ولایت خوست، ولسوالی زازی میدان، مناطق ستیوان و پالوسی، یک گلوله توپخانه‌ای شلیک شده توسط نیروهای نظامی پاکستان در نزدیکی یک مسجد اصابت کرد و یک مرد را که پس از نماز عشاء به خانه بازمی‌گشت، زخمی ساخت. چره گلوله شلیک شده به او اصابت نمود، که منجر به زخمی شدن دست و گردنش گردید.
- در ۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۷ شام، در ولایت کندهار، ولسوالی سپین بولدک، منطقه اشپولی، نزدیک بازار ویش، نیروهای نظامی پاکستان چندین گلوله هاوان شلیک کردند که یکی از آن‌ها به یک منزل مسکونی اصابت کرد و منجر به کشته شدن یک مرد ملکی و زخمی شدن چهار فرد دیگر گردید.
- در ۱۷ اکتوبر ۲۰۲۵، در ولایت پکتیکا، ولسوالی ارگون، قریه خندر، حملات هوایی نیروهای نظامی پاکستان ۱۱ فرد ملکی را کشت (یک دختر، سه پسر و هفت مرد) و ۱۴ نفر دیگر (دو زن، یک دختر، دو پسر و نه مرد) را زخمی کرد. چندین بازیکن تیم کریکت پکتیکا نیز جزو قربانیان بودند. آن‌ها گزارش شده که پیش از حادثه، پس از شرکت در یک مسابقه کریکت در همان روز، در خانه‌ای در قریه غذای شب صرف می‌کردند. یکی از زخمی‌ها دچار نابینایی دائمی از ناحیه یک چشم گردید.

تلفات ملکی در نومبر ۲۰۲۵

- در نومبر ۲۰۲۵، پاکستان به حملات خود ادامه داد که منجر به تلفات ملکی شد، با حداقل ۱۵ کشته و ۱۳ زخمی. بیش از نیمی از کشته شده‌گان و زخمی شدگان را اطفال تشکیل می‌دادند:
- در ۶ نومبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۶ شام، در ولایت کندهار، ولسوالی سپین بولدک، نیروهای نظامی پاکستان گزارش شده که هاوان شلیک کردند که به یک منزل مسکونی اصابت کرد و پنج فرد ملکی (یک مرد، سه زن و یک دختر) کشته و پنج فرد دیگر زخمی شدند (یک مرد، یک زن، یک پسر و دو دختر). یکی از اعضای خانواده قربانیان گفت که در بازار بود که با وی تماس گرفتند و گفتند خانه کاکایش هدف آتش هاوان قرار گرفته و سه عضو خانواده کشته و پنج نفر دیگر زخمی شده‌اند، که بیشتر آن‌ها اطفال بودند.
- در شامگاه ۲۴-۲۵ نومبر، سلسله‌ای از حملات هوایی راه اندازی شده توسط نیروهای نظامی پاکستان ۱۰ فرد ملکی را کشت و ۸ فرد دیگر را زخمی کرد. بیشتر قربانیان اطفال بودند:

- در ۲۴ نومبر، حوالی نیمه‌شب، در ولایت خوست، ولسوالی گریز، منطقه مغلگی، حمله هوایی نیروهای نظامی پاکستان یک منزل مسکونی را هدف قرار داد، که منجر به کشته شدن ۱۰ فرد ملکی (پنج پسر، چهار دختر و یک زن) و زخمی شدن ۳ فرد دیگر (یک زن، یک مرد و یک دختر) گردید.
- در ۲۴ نومبر، حوالی نیمه‌شب، در ولایت پکتیکا، ولسوالی برمل، قریه شریف‌خیل، حملات هوایی نیروهای نظامی پاکستان خانه یک فرد ملکی را هدف قرار داد، که منجر به زخمی شدن دو طفل و تخریب منزل گردید.
- در ۲۵ نومبر، حوالی ساعت ۲ صبح، در ولایت کنر، شهر اسعدآباد، منطقه ساگی، حمله هوایی نیروهای نظامی پاکستان منزل یک فرد ملکی را هدف قرار داد، که منجر به زخمی شدن دو زن و یک پسر گردید.

تلفات ملکی در دسمبر ۲۰۲۵

- در ۴ دسمبر ۲۰۲۵، در ولایت پکتیکا، ولسوالی ورمای، منطقه تور رغه (دروازه انزیری)، نیروهای مرزی پاکستان بر گروهی از مردان بالغ ملکی که از نقطه سرحدی به پاکستان می‌رفتند و به‌عنوان کارگران روزمزد کار می‌کردند، شلیک نمودند. سه مرد بالغ کشته و سه نفر زخمی شدند.
- در ۵ دسمبر ۲۰۲۵، حوالی ساعت ۱۰ شب، در ولایت کندهار، ولسوالی سپین‌بولدک، منطقه سرحدی، نیروهای نظامی پاکستان و نیروهای امنیتی اداره حاکم درگیری مسلحانه‌ای برای حدود سه ساعت داشتند و به تبادل شلیک هاوان، توپخانه و سلاح‌های سبک پرداختند. حداقل پنج فرد ملکی کشته شدند (سه مرد، یک زن و یک پسر) و پنج فرد ملکی دیگر زخمی شدند (دو مرد، یک زن، یک دختر و یک پسر). شماری از باشندگان محل خانه‌های خود را ترک کردند. خبرگزاری آسوشیتدپرس گزارش داد که پولیس و مسوولین شفاخانه پاکستان گفته‌اند سه نفر در چمن، پاکستان، بر اثر شلیک‌های از سرحد افغانستان زخمی شدند.^۵
- در ۱۹ دسمبر، حوالی ساعت ۱۰:۳۰ قبل از ظهر، در ولایت کنر، ولسوالی شلتان، ساحه سانو، قریه غوند، درگیری مسلحانه‌ای بین نیروهای سرحدی اداره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان به وقوع پیوست. یک مرمی هاوان شلیک شده توسط نیروهای نظامی پاکستان به یک خانه در قریه غوند اصابت کرد، که منجر به زخمی شدن یک پسر ۱۵ ساله گردید که بعداً در ۲۲ دسمبر در شفاخانه جان باخت.

تأثیر بر جمعیت ملکی

چندین قربانی و اعضای خانواده شان که یوناما با آنها مصاحبه نموده بود گزارش دادند که در نتیجه حملات، آنها دچار معلولیت دائمی مانند نابینایی، از دست دادن اعضای بدن یا اختلال در عملکرد آنها شده‌اند. آنها همچنان تجربه تروما و تأثیر بر سلامت روانی خود را به دلیل مرگ اقارب و واقعات و پیامدهای حملات توصیف کردند.

علاوه بر این، تعدادی از منازل و کسب‌وکارها در این حوادث تخریب شده و مواسی نیز تلف شدند.

خانواده‌ها، به‌ویژه در اسپین‌بولدک ولایت کندهار، در نتیجه درگیری‌ها بی‌جا شده بودند. یوناما با شماری از خانواده‌هایی مصاحبه کرد که پس از درگیری‌های ۱۵ اکتوبر مجبور به فرار شدند و سپس به دلیل شلیک هاوان نیروهای نظامی پاکستان در ۶ نومبر، برای بار دوم ناچار به تخلیه محل گردیدند.

چارچوب حقوقی

بر اساس حقوق بین‌الملل بشردوستانه، طرف‌های درگیر منازعه مکلف‌اند اصول اساسی زیر را، از جمله هنگام طرح‌ریزی عملیات‌های نظامی، رعایت کنند:

[۵] آسوشیتدپرس، مقامات می‌گویند که در تبادل آتش شبانه در امتداد سرحد افغانستان و پاکستان، ۵ نفر کشته و ۸ نفر زخمی شدند، ۶ دسمبر ۲۰۲۵. قابل دسترس در: <https://apnews.com/article/afghanistan-pakistan-border-shootout-2d2766c8d15bf94369fb87b46185e1a8>

تفکیک: جمعیت ملکی به عنوان کل، و همچنان افراد ملکی به طور جداگانه، نباید هدف حمله قرار گیرند و طرف‌های منازعه باید در همه اوقات میان مردم ملکی و رزمندگان تفکیک قایل شوند.^۶ این اصل ایجاب می‌کند که طرف‌های منازعه، از یک سو میان مردم ملکی و اموال مردم ملکی، و از سوی دیگر میان رزمندگان و اهداف نظامی تفکیک قایل شوند. حملات فقط می‌تواند متوجه اهداف یاد شده اخیر باشد. برای اینکه یک شیء یا ساختمان به عنوان هدف نظامی محسوب شود، باید دو معیار تجمعی را برآورده سازد، (۱) به واسطه «ماهیت، موقعیت، هدف یا استفاده [خود]، سهم مؤثری در اقدام نظامی ایفا [کند]» و (۲) این که «انهدام کلی یا جزئی، تصرف یا خنثی‌سازی آن، با توجه به اوضاع و احوال حاکم در زمان، مزیت نظامی مشخص و معینی را [فراهم] آورد».^۷

تناسب: «حمله‌ای را که انتظار می‌رود موجب تلفات جانبی جان مردم ملکی، جراحت مردم ملکی، خسارت به اموال ملکی، یا ترکیبی از این موارد شود، و این تلفات در قیاس با مزیت نظامی مشخص و مستقیم مورد انتظار، بیش از حد باشد»، ممنوع می‌سازد.^۸

احتیاط در حمله: «[...] مردم ملکی باید از حفاظت عمومی در برابر خطرات ناشی از عملیات نظامی برخوردار باشند».^۹ «در جریان انجام عملیات نظامی، همواره باید مراقبت مستمر به عمل آید تا جمعیت ملکی، مردم ملکی و اموال ملکی مصون بمانند»^{۱۰} و همه احتیاط عملی ممکن باید با «هدف جلوگیری و، در هر صورت، به حداقل رساندن تلفات جانبی جان مردم ملکی، جراحت مردم ملکی و خسارت به اموال ملکی» اتخاذ شود.^{۱۱}

پیشنهادهاد

تمام طرف‌های درگیر در عملیات‌های نظامی در افغانستان باید:

- از رعایت حقوق بین‌الملل بشردوستانه، از جمله اصول احتیاط، تفکیک و تناسب، برای حفاظت مردم ملکی اطمینان حاصل کنند.
- استفاده از سیستم‌های شلیک غیرمستقیم (هاوان، راکت و بمب دستی) از و به مناطق مسکونی را متوقف کنند.
- اطمینان حاصل کنند که پروتوکول‌هایی برای جلوگیری از تلفات ملکی، به‌ویژه در زمینه حملات هوایی، وجود دارد.
- تحقیقات فوری، مؤثر، جامع، مستقل، بی‌طرف و شفاف در مورد نقض قانون بین‌المللی حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه انجام دهند، عواملان نقض را پاسخگو کنند و حقوق قربانیان برای دستیابی به حقیقت، عدالت و جبران خسارت را رعایت کنند.
- رسیده‌گی به نیازهای مردم ملکی پس از واقعات، بطور مثال بوسیله مراقبت صحی، بازسازی خانه‌ها و کسب و کارهای آسیب دیده، و حمایت مالی.

[۶] پروتوکول الحاقی به کنوانسیون‌های ژینو مورخ ۱۲ آگست ۱۹۴۹ و مربوط به حفاظت قربانیان منازعات مسلحانه بین‌المللی (پروتوکول ۱)، ۸ جون ۱۹۷۷ (پروتوکول الحاقی ۱)، ماده ۴۸. همچنین مراجعه نمایید به: مطالعه حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، قاعده ۱.

[۷] پروتوکول الحاقی به کنوانسیون‌های ژینو مورخ ۱۲ آگست ۱۹۴۹ و مربوط به حفاظت قربانیان منازعات مسلحانه بین‌المللی (پروتوکول ۱)، ۸ جون ۱۹۷۷ (پروتوکول الحاقی ۱)، ماده ۴۸. همچنین مراجعه نمایید به: مطالعه حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، قاعده ۱.

[۸] پروتوکول الحاقی ۱، ماده ۵۱(ب). همچنین مراجعه نمایید به: مطالعه حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، قاعده ۱۴.

[۹] پروتوکول الحاقی ۱، ماده ۵۱. همچنین مراجعه نمایید به: مطالعه حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، قواعد ۱۵ تا ۲۱.

[۱۰] پروتوکول الحاقی ۱، ماده ۵۷(۱).

[۱۱] پروتوکول الحاقی ۱، ماده ۵۷(۲)(الف)(ii).

ضمیمه الف: نظریات ارایه شده توسط وزارت امور خارجه اداره حاکم افغانستان

تاریخ: ۵ فروری ۲۰۲۶

امارت اسلامی افغانستان حفاظت از جان، امنیت و کرامت مردم ملکی را یک اصل اساسی می‌داند و با تأکید هرگونه عملی را که منجر به کشته شدن، زخمی شدن یا تخریب دارایی‌های مردم ملکی بی‌گناه گردد، محکوم می‌نماید. در همین راستا، امارت اسلامی نگرانی عمیق خود را در مورد واقعات که در دوره تحت پوشش گزارش در ولایت‌های سرحدی افغانستان رخ داده‌اند ابراز می‌دارد؛ واقعاتی که در نتیجه استفاده از سلاح‌های سنگین، هاوان‌ها و حملات هوایی، تلفات ملکی قابل توجهی به‌جا گذاشته و زنان و کودکان نیز در میان قربانیان آن بوده‌اند.

امارت اسلامی افغانستان با تأکید بیان می‌دارد که هرگونه اقدام نظامی در امتداد سرحد باید مطابق با اصول اساسی حقوق بین‌الملل بشردوستانه، به‌ویژه اصول تفکیک، تناسب و احتیاط، انجام شود. هدف قرار دادن مناطق مسکونی، خانه‌های ملکی و تأسیسات عامه، چه به‌گونه مستقیم و چه غیرمستقیم، نقض آشکار تعهدات حقوقی بین‌المللی محسوب می‌گردد.

امارت اسلامی ادعاهایی را که گویا حملات انجام‌شده از خاک افغانستان به سوی پاکستان می‌تواند توجیهی برای آسیب رساندن به مردم ملکی باشد، نمی‌پذیرد. امارت اسلامی بارها تأکید کرده است که اجازه استفاده از خاک افغانستان برای هرگونه ناامنی علیه کشور دیگر را نمی‌دهد و باور دارد که تنها راه مؤثر برای حل مشکلات سرحدی، احترام متقابل، تفاهم و همکاری منظم دیپلماتیک است، نه فشار نظامی و استفاده یک‌جانبه از زور.

امارت اسلامی افغانستان خواستار توقف کامل اقدامات نظامی آن‌سوی سرحد، به‌ویژه حملات هوایی و استفاده از سلاح‌های سنگین، می‌باشد؛ اقداماتی که در گذشته به‌طور مکرر جان مردم ملکی مناطق سرحدی را با خطر جدی مواجه ساخته است. همچنان خواستار انجام تحقیقات شفاف، مستقل و بی‌طرف در مورد واقعات گذشته می‌باشد.

همچنان، امارت اسلامی از نهادهای ذی‌ربط ملل متحد می‌خواهد که در روند مستندسازی واقعات سرحدی اصل بی‌طرفی را به‌گونه کامل رعایت نمایند، دیدگاه‌های تمام طرف‌های دخیل را به‌صورت متوازن منعکس سازند، و از ایجاد میکانیسم‌های عملی و پیشگیرانه برای تقویت حفاظت از مردم ملکی حمایت کنند.

پایان

ضمیمه ب: نظریات ارایه شده توسط وزارت امور خارجه پاکستان

تاریخ: ۲۸ دسمبر ۲۰۲۵

در چندین سال گذشته، پاکستان هدف و قربانی تروریسمی بوده است که از خاک افغانستان سرچشمه می‌گیرد. تنها در سال جاری، پاکستان در نتیجه تروریسم منشأگرفته از افغانستان، متحمل ۱۱۱۵ مورد تلفات ملکی شده است که شامل ۳۸۷ کشته و ۷۲۸ زخمی می‌باشد.

پاکستان به‌طور مکرر اطلاعات مشخص و مستند را در مورد حضور گروه‌های تروریستی در افغانستان، به‌ویژه تحریک طالبان پاکستان و ارتش آزادی‌بخش بلوچستان، و نیز فعالیت‌های تروریستی آنان که پاکستان را هدف قرار می‌دهد، با مقامات/دوره حاکم شریک ساخته است.

با تأسف، با این حال مشاهده شده است که نیروهای/دوره حاکم، به‌جای اتخاذ اقدامات مشخص و ملموس علیه گروه‌های تروریستی مستقر در افغانستان، به‌گونه معمول در زمانی که نیروهای پاکستانی در جانب مرز خود تدابیر مقابله با تروریسم را روی دست می‌گیرند، به شلیک‌های در امتداد سرحد متوسل می‌شوند.

به‌طور خاص، در ۱۱-۱۲ اکتوبر ۲۰۲۵، نیروهای/دوره حاکم بدون تحریک قبلی و به‌صورت کورکورانه از آن‌سوی مرز با استفاده از سلاح‌های سنگین، به‌شمول توپخانه و هاوان، دست به شلیک گشودند. همچنان تلاش‌هایی برای حمله فزینی به تأسیسات و زیربنای نظامی پاکستان در ۲۶ نقطه در امتداد سرحد، در ولسوالی‌های مختلف ایالت‌های خیبرپختونخوا و بلوچستان، صورت گرفت.

به همین ترتیب، در ۱۴-۱۵ اکتوبر ۲۰۲۵، نیروهای/دوره حاکم بار دیگر بدون تحریک قبلی و به‌گونه کورکورانه با استفاده از سلاح‌های سنگین دست به شلیک زدند و مواضع نظامی و زیربنای ملکی پاکستان را در ۲۵ نقطه در امتداد مرز، از جمله ترمینال چمن که روزانه توسط صدها فرد ملکی پیاده و وسایط باربری مورد استفاده قرار می‌گیرد، هدف قرار دادند. این حملات باعث وارد آمدن تلفات متعدد ملکی و نظامی و خسارات قابل توجه به زیربناها در سوی پاکستان گردید و نیروهای پاکستانی را ناگزیر به پاسخ ساخت.

پاکستان همواره در برابر تحریکات نیروهای/دوره حاکم خویشتن‌داری نشان داده و تنها در چارچوب دفاع از خود اقدام کرده است. تدابیر اتخاذشده توسط نیروهای امنیتی پاکستان سنجیده و دقیق بوده و صرفاً مراکز نظامی، پوسته‌ها و اردوگاه‌های شناخته‌شده تروریستی را هدف قرار داده است تا از هرگونه خسارت جانبی جلوگیری شود.